

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for at indføre en røgfri uge.

(Medlem af Inatsisartut Hans Enoksen, Siumut)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Sundhed Agathe Fountain)

1. behandling

Naalakkersuisut takker medlem af Inatsisartut, Hans Enoksen, for forslag om at indføre en røgfri uge, samt for ønsket om at sætte fokus på en samlet indsats om oplysningsarbejdet omkring rygning blandt børn og unge.

Børn og unges sundhedsvaner bliver ofte dannet på baggrund af sundhedsvanerne blandt venner, familie og andre voksne i deres omgangskreds. Derfor er det vigtigt, at vi voksne fremstår som gode rollemodeller for de unge.

I 2008 var andelen af rygere i den voksne befolkning 66%, hvilket er væsentligt højere end i andre nordiske lande. Derudover er der i perioden 2006 til 2010 registreret en svag stigning i andelen af børn og unge der ryger dagligt, hvilket er en bekymrende udvikling. Tidlig rygestart har i flere undersøgelser vist at medføre hurtigere nikotinafhængighed. Dette er ofte fulgt af et større tobaksforbrug og dermed flere fysiske og psykiske helbredsproblemer, der på sigt vil belaste sundhedsvæsenet med øgede medicin- og behandlingsudgifter.

Der er gennem flere år blevet arbejdet med stramninger af lovgivningen for at forhindre, at rygning er en naturlig del af hverdagen for børn og unge. Dette har blandt andet medført forbud mod salg af tobaksvarer til personer under 18 år, samt rygeforbud i og omkring institutioner for denne målgruppe.

At begrænse antallet af unge, der udsættes for rygningens skadelige virkning - enten direkte eller indirekte - er et vigtigt område. For at øge ligheden i sundhed blandt befolkningen skal det sunde valg være det nemme valg. De seneste importstatistikker viser dog en glædelige udvikling med et fald i importen af tobaksvarer. Derfor må vi formode, at det forebyggende arbejde med folkesundhedsprogrammet Inuuneritta er ved at slå igennem.

I det nuværende Inuuneritta er rygning en prioritet. Men netop fordi indsatsen overfor børn og unge er så vigtigt et område, er det opprioriteret i det kommende folkesundhedsprogram - Inuuneritta II. To ud af tre målsætninger indenfor rygning er direkte rettet mod begrænsning af antallet af børn og unge, der ryger eller oplever rygning som en del af hverdagen. Ydermere er der i det kommende Inuuneritta II indarbejdet specielle temaår, hvor rygning er hovedtema i 2014.

For allerede nu at kunne igangsætte en forstærket indsats omkring rygning er der udarbejdet ”Strategi for forebyggelse af rygning 2012-2013”. Denne tager udgangspunkt i målsætningerne i Inuuneritta II og er fokuseret på mindre eksponering af rygning til børn og unge.

Konkurrencen ”Røgfri Klasse” bliver i år afholdt for 9. gang og er rettet mod elever på mellemtrinnet. Denne konkurrence sætter fokus på børn og unges ideer til forebyggende aktiviteter, der kan sikre, at alle elever i klassen er røgfri gennem hele mellemtrinnet.

Ydermere er der netop startet et samarbejde op med tandplejen om en oplysningskampagne rettet mod skolernes afgangsklasser. Denne kampagne bidrager med et nyt perspektiv til oplysningsarbejdet ved at fokusere på rygningens skadelige virkning på tandsundheden. Oplysningskampagner kan dog ikke gøre det alene, men skal følges op af undervisning og støtte til adfærds- og holdningsændring, hvilket blandt andet udføres af sundhedsvæsenet og forebyggelseskonsulenterne i lokalområderne.

Naalakkersuisut vurderer, at det ikke er realistisk at afholde en ”Røgfri Uge”, hvor det ikke er tilladt at ryge. Men i lighed med uge 18, er ”Røgfri Uge” en god mulighed for at intensivere debatten og oplysningsarbejdet på området og derigennem lave en samlet indsats med skiftende temaer hvert år.

Der er allerede nu tilegnet to dage årligt til henholdsvis forebyggelse af rygning samt øget fokus på børn og unge. Dette er ”World No Tobacco Day” den 31. maj samt ”Grønlands Børnedag” den 1. juni. Derfor foreslår Naalakkersuisut, at ”Røgfri Uge” afholdes i forbindelse med disse i uge 22.

I det indkomne forslag er det nævnt, at Grønlands Selvstyre samt kommunerne kan dække udgifterne til en røgfri uge gennem de kr. 500.000, der er afsat til forebyggelse af rygning. Det skal her pointeres at disse midler er afsat til den nationale indsats og ikke den kommunale. Kommunerne får allerede tildelt økonomiske ressourcer til at dække det forebyggende sundhedsarbejde, hvilket ”Røgfri Uge” menes at høre ind under.

Idet dette forslag komplementerer de eksisterende indsatser og passer godt ind i det fremtidige arbejde omkring forebyggelse af rygning, indstiller Naalakkersuisut forslaget til vedtagelse.